

Třídící znak							
2	2	2	0	2	5	2	0

ÚŘEDNÍ SDĚLENÍ
ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY
ze dne 13. prosince 2002

k posuzování odborné způsobilosti, důvěryhodnosti a zkušenosti osob navrhovaných na funkce vedoucích zaměstnanců bank a do vedení poboček zahraničních bank

Česká národní banka (dále jen „ČNB“) posuzuje v návaznosti na ustanovení § 4 odst. 3 písm. d) zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o bankách“), odbornou způsobilost, důvěryhodnost a zkušenost osob, které jsou na základě pracovní nebo jiné smlouvy navrhovány v bance na výkonné řídicí funkce, s nimiž je spojena pravomoc a odpovědnost vymezená stanovami (dále jen „vedoucí zaměstnanci banky“), resp. které jsou v návaznosti na ustanovení § 5 odst. 4 písm. c) zákona o bankách navrhovány do vedení pobočky zahraniční banky.

ČNB posuzuje též odbornou způsobilost, důvěryhodnost a zkušenost osob nově navrhovaných na vedoucího zaměstnance banky v již vzniklé bance nebo do vedení již zřízené pobočky zahraniční banky (dále jen „pobočka“), a to v souvislosti s ustanovením § 16 odst. 2 písm. b) zákona o bankách, který bankám stanoví povinnost informovat ČNB o návrzích personálních změn ve statutárním orgánu a na místech vedoucích zaměstnanců banky, včetně předložení podkladů nezbytných pro posouzení jejich odborné způsobilosti, důvěryhodnosti a zkušenosti.

Pro účely tohoto úředního sdělení se osobou navrhovanou na vedoucího zaměstnance banky a do vedení pobočky (dále jen „osoby navrhované do vedení“) rozumí u banky členové představenstva banky, u pobočky její ředitel.

Kritéria pro posouzení osob navrhovaných do vedení

I.

Obecná kritéria

V souladu s ustanoveními § 4 odst. 3 písm. d) a § 5 odst. 4 písm. c) zákona o bankách a v návaznosti na ustanovení § 16 odst. 2 písm. b) zákona o bankách ČNB posuzuje, zda osoba navrhovaná do vedení je odborně způsobilá, důvěryhodná a zkušená.

II.

Odborná způsobilost

1. Při posuzování podmínky odborné způsobilosti ČNB zjišťuje a zkoumá, zda osoba navrhovaná do vedení:
 - a) má dostatečnou odbornou kvalifikaci,
 - b) splňuje předpoklady pro kvalifikované působení ve vedení, zejména má dostatečné znalosti v oblasti řízení bankovních rizik a vnitřního řídicího a kontrolního systému a prokazuje schopnost je aplikovat v praxi.
2. **Za osobu s dostatečnou odbornou kvalifikací považuje ČNB** zejména absolventa vysoké školy s dostatečnou a relevantní odbornou praxí (viz část IV. bod 2. úředního sdělení)
3. **Za odborně způsobilou osobu** navrhovanou do vedení **nepovažuje ČNB** zejména:
 - a) osobu, která byla statutárním orgánem, členem statutárního orgánu, členem dozorčí rady nebo prokuristou v právnické osobě v den nebo v době až tři roky předcházející tomuto dni, kdy:
 - aa) na její majetek byl prohlášen konkurz, potvrzeno nucené vyrovnání nebo zamítnut návrh na prohlášení konkurzu pro nedostatek majetku,
 - ab) jí byla pravomocně uložena pokuta nebo povinnost k náhradě škody pro závažné nebo opakované porušení zákonné povinnosti, které vedlo k poškození věřitelů, klientů, podílníků nebo akcionářů akciových investičních fondů, k narušení integrity nebo transparentnosti finančního trhu či zneužití důvěrných informací,
 - ac) jí bylo pravomocně pozastaveno či odňato povolení, licence nebo jiné oprávnění k výkonu podnikatelské činnosti, nebo její povolení, licence nebo jiné oprávnění k výkonu podnikatelské činnosti zaniklo, pokud tak nebylo učiněno nebo se tak nestalo na její vlastní žádost,
 - ad) v ní byla pravomocně zavedena nucená správa příslušným orgánem dohledu nebo státního dozoru,
 - b) osobu,
 - ba) na jejíž majetek nebo na majetek jí ovládané právnické osoby byl prohlášen konkurz, potvrzeno nucené vyrovnání nebo zamítnut návrh na prohlášení konkurzu pro nedostatek majetku,

- bb) které bylo pravomocně pozastaveno nebo zrušeno povolení k výkonu podnikatelské činnosti, pokud tak nebylo učiněno na její vlastní žádost; obdobně platí pro právnickou osobu ovládanou touto osobou.
4. Při posuzování kritéria podle bodu 3. přihledne ČNB k tomu, zda osoba navrhovaná do vedení:
- a) prokazatelně činila kroky k nápravě nedostatků,
 - b) byla v situaci, kdy nemohla ani při vynaložení náležité péče ovlivnit či odvrátit skutečnosti objektivního charakteru (např. porušení právních povinností před nástupem této osoby do funkce).
5. **Závažné pochybnosti o odborné způsobilosti** osoby navrhované do vedení **shledává ČNB** zejména:
- a) u osoby, která byla statutárním orgánem, členem statutárního orgánu, členem dozorčí rady nebo prokuristou v právnické osobě v době, kdy došlo k závažnému nebo opakovanému porušení zákonné povinnosti, které vedlo k ohrožení zájmu věřitelů, klientů nebo podílníků, či akcionářů akciových investičních fondů, za které jí byla pravomocně uložena pokuta nebo povinnost k náhradě škody,
 - b) u osoby, která v minulosti působila ve výkonné řídicí funkci banky nebo jiné právnické osoby podléhající dohledu nebo státnímu dozoru a nezajistila vytvoření:
 - ba) funkční a efektivní organizace řízeného úseku, především z hlediska jednoznačného a úplného vymezení pravomocí, odpovědností a pracovních náplní podřízených zaměstnanců, vhodnosti a odborné způsobilosti podřízených zaměstnanců a účinného systému sdílení informací,
 - bb) postupů pro identifikaci a řízení rizik v rámci řízeného úseku, včetně průběžného měření, sledování a kontroly rizik a přehodnocování dostatečnosti stanovených postupů, dodržování regulatorních pravidel, právních předpisů, interních směrnic a limitů,
 - bc) postupů pro kontrolní činnost v rámci řízeného úseku, včetně pravidelného prověřování jejich dodržování a jejich dostatečnosti, a postupů k omezení možnosti konfliktu zájmů (oddělení neslučitelných funkcí) a k nápravě zjištěných nedostatků,
 - bd) funkčního systému toku informací, který poskytuje aktuální, spolehlivé a ucelené informace nezbytné pro rozhodování v rámci banky či společnosti, vůči orgánu dohledu nebo státního dozoru nebo vůči auditorovi,
 - c) u osoby, které soud nebo orgán dohledu nebo státního dozoru odmítl udělit souhlas s volbou, jmenováním nebo ustanovením do vedení či funkce, jestliže tato volba, jmenování nebo ustanovení do vedení či funkce takový souhlas nezbytně vyžadovala.

III.

Důvěryhodnost

1. Při posuzování podmínky důvěryhodnosti ČNB zjišťuje a zkoumá, zda osoba navrhovaná do vedení nebyla v minulosti odsouzena pro trestný čin, zda jí v souvislosti s výkonem povolání, zaměstnání nebo funkce nebyla pravomocně uložena pokuta nebo povinnost

k náhradě škody, zda vždy dostala svým závazkům vůči orgánu dohledu nebo státního dozoru a zda dbala dodržování dobrých mravů obchodního styku a hospodářské soutěže.

2. **Za důvěryhodnou osobu** navrhovanou do vedení ČNB **nepovažuje** zejména:

- a) osobu, která byla v minulosti pravomocně odsouzena pro úmyslný trestný čin,
- b) osobu, které byla pravomocně uložena pokuta nebo povinnost k náhradě škody pro zaviněné (úmyslné či nedbalostní) závažné nebo opakované porušení zákonné povinnosti, které vedlo k významnému ohrožení nebo poškození věřitelů, klientů, podílníků a akcionářů akciových investičních fondů, k narušení integrity nebo transparentnosti finančního trhu či zneužití důvěrných informací,
- c) osobu, která se v minulosti zcela zřejmě a prokazatelně dopustila vědomě nepravdivé výpovědi, uvedla nepravdivé nebo záměrně neúplné údaje v čestném prohlášení nebo v jiných dokumentech nebo nedostala svému závazku vůči orgánu dohledu nebo státního dozoru, a to z jiných než objektivních příčin,
- d) osobu, která závažným způsobem porušila dobré mravy obchodního styku nebo hospodářské soutěže, zneužila důvěrné informace a porušila obchodní nebo bankovní tajemství,
- e) osobu, která byla vyloučena z profesního sdružení, komory nebo asociace, včetně zahraničních; obdobně platí pro právnickou osobu ovládanou touto osobou.

3. **Závažné pochybnosti o důvěryhodnosti osoby** navrhované do vedení **shledává** ČNB zejména:

- a) u osoby, která byla v minulosti pravomocně odsouzena za trestný čin spáchaný z nedbalosti v souvislosti s výkonem povolání, zaměstnání nebo funkce,
- b) u osoby, která byla statutárním orgánem, členem statutárního orgánu, členem dozorčí rady nebo prokuristou v právnické osobě v době, kdy byla zamítnuta její žádost o členství v burze cenných papírů, profesním sdružení, komoře nebo asociaci, včetně zahraničních nebo došlo k porušení zákonných povinností, za které jí byl takovou komunitou uložen disciplinární trest nebo která byla z takové komunity vyloučena,
- c) u osoby, které byl profesním sdružením, komorou nebo asociací, včetně zahraničních, uložen disciplinární trest nebo které byla zamítnuta žádost o přijetí do takové komunity.

IV.

Zkušenost

1. Při posuzování podmínky zkušenosti ČNB zjišťuje a zkoumá, zda osoba navrhovaná do vedení získala dostatečnou a relevantní odbornou praxi a řídicí zkušenosti v právnických osobách vykonávajících činnost na domácím nebo zahraničním finančním trhu, případně v jiných právnických osobách.
2. **Za osobu** navrhovanou do vedení **s dostatečnou a relevantní odbornou praxí považuje** ČNB zejména:

- a) osobu, která byla nejméně 4 roky odborně činná v právnických osobách působících na domácím nebo zahraničním finančním trhu,
 - b) osobu, která byla nejméně 4 roky odborně činná v oblasti řízení rizik, obchodování na finančních trzích, finančního řízení nebo auditu v jiných právnických osobách, než těch, jež jsou uvedeny v bodě 2. písm a),
 - c) osobu, která byla nejméně 4 roky odborně činná v orgánu dohledu nebo státního dozoru nad finančním trhem v tuzemsku nebo v zahraničí,
 - d) osobu, která získala v problematice finančního trhu právní, vědeckou nebo akademickou praxi, již vykonávala nejméně 5 let .
3. **Za osobu** navrhovanou do vedení s **dostatečnými a relevantními řídicími zkušenostmi považuje ČNB** zejména:
- a) osobu, která nejméně 2 roky zastávala výkonnou řídicí funkci v právnických osobách působících na domácím nebo zahraničním finančním trhu,
 - b) osobu, která nejméně 2 roky zastávala výkonnou řídicí funkci v orgánu dohledu nebo státního dozoru nad finančním trhem v tuzemsku nebo v zahraničí,
 - c) osobu, která nejméně 3 roky zastávala výkonnou řídicí funkci v jiných právnických osobách, než těch, jež jsou uvedeny v bodu 3. písm. a) a b).

Postupy při posuzování osob navrhovaných do vedení

V.

Předkládání podkladů pro posuzování

Listinné dokumenty předkládané pro posouzení odborné způsobilosti, důvěryhodnosti a zkušenosti osob navrhovaných do vedení jsou stanoveny v § 7 odst. 2 vyhlášky ČNB č. 166/2002 Sb., kterou se stanoví náležitosti žádosti o bankovní licenci, náležitosti žádosti o souhlas ČNB s nabytím nebo zvýšením kvalifikované účasti na bance, s osobou uzavírající ovládací smlouvu s bankou nebo s osobou provádějící právní úkon směřující k ovládnutí banky a náležitosti oznámení o snížení kvalifikované účasti na bance nebo o pozbytí postavení ovládací osoby vůči bance a náležitosti oznámení o snížení kvalifikované účasti na bance (dále jen „vyhláška ČNB“). Tyto listinné dokumenty jsou součástí žádosti o licenci podle ustanovení § 4 a § 5 zákona o bankách nebo jsou v případě již vzniklé banky předkládány společně s plněním informační povinnosti podle ustanovení § 16 odst. 2 písm. b) zákona o bankách, a to před jmenováním nebo ustanovením osoby navrhované do vedení. Návrh na provedení personální změny ve statutárním orgánu a ve výkonných řídicích funkcích v již vzniklé bance nebo ve vedení zřízené pobočky předkládá ČNB banka nebo ústředí zahraniční banky v případě pobočky (dále jen „předkladatel“).

VI.

Zásady posuzování

1. ČNB posuzuje odbornou způsobilost, důvěryhodnost a zkušenost osoby navrhované do vedení na základě:
 - a) listinných dokumentů předložených touto osobou podle § 7 vyhlášky ČNB,

- b) vlastních zjištění ČNB,
 - c) dalších dokumentů, které bude mít ČNB k dispozici,
 - d) pohovoru s osobou navrhovanou do vedení.
2. K posouzení osoby navrhované do vedení je v ČNB ustavena komise, která je poradním orgánem ředitele sekce bankovního dohledu. Komise zasedá v počtu pěti členů – zaměstnanců ČNB.
 3. Komise může na základě vyhodnocení listinných dokumentů a vlastních zjištění ČNB od provedení pohovoru s osobou navrhovanou do vedení upustit, zejména v případě, kdy osoba navrhovaná do vedení dlouhodobě úspěšně působila ve vedení v bankovníctví nebo finančním sektoru.
 4. Komise je vždy povinna posuzovat osobu navrhovanou do vedení nepodjatě a na základě všech objektivně prokázaných skutečností.
 5. Členové komise jsou povinni zachovávat mlčenlivost o obsahu listinných dokumentů a průběhu pohovoru s navrhovanou osobou do vedení.¹

VII.

Pohovor

1. Termín konání pohovoru oznamuje ČNB předkladateli písemně, a to v dostatečném předstihu – zpravidla ve lhůtě 2 týdny před konáním pohovoru. Tento postup nemusí být dodržen, pokud je to v zájmu předkladatele.
2. Komise provádí pohovor s osobou navrhovanou do vedení v českém jazyce. Osoba, která není schopna vést jednání v českém jazyce, si zajistí tlumočnicka do českého jazyka se znalostí odborné bankovní terminologie.
3. Obsahem pohovoru je:
 - a) získání informací o rozsahu obecných a specifických znalostí osoby navrhované do vedení v oboru bankovníctví, včetně souvisejících právních norem a předpisů ČNB, případně v příbuzných oborech finančního sektoru, zejména pak problematiky bankovních rizik, vnitřního řídicího a kontrolního systému a systému finančního řízení právnických osob,
 - b) osobní vysvětlení některých skutečností, nastanou-li o nich pochybnosti nebo nesrovnalosti na základě předložených dokumentů, vlastních zjištění ČNB nebo dalších dokumentů, které bude mít ČNB k dispozici.

VIII.

Sdělení výsledku posuzování

1. Po vyhodnocení všech podkladů a případném uskutečnění pohovoru provede komise posouzení osoby navrhované do vedení.
2. V případě posuzování osob v rámci správního řízení, týkajícího se žádosti o licenci podle § 4 a § 5 zákona o bankách, postupuje ČNB v souladu se správním řádem.

¹ Podrobněji viz ustanovení § 50 odst. 1) zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů.

3. V případě posuzování osob v souladu s § 16 odst. 2 písm. b) zákona o bankách je postup ČNB následující:
- a) pokud komise shledá nezpůsobilost osoby navrhované do vedení, sdělí se výsledek posouzení osobě navrhované do vedení spolu s odůvodněním a stanovením přiměřené lhůty pro její vyjádření,
 - b) ředitel sekce bankovního dohledu na základě podkladů, uvedených v článku VI. bod 1., s přihlédnutím k doporučení komise a k případnému vyjádření osoby navrhované do vedení, rozhodne o vydání oznámení ČNB o výsledku posouzení osoby navrhované do vedení,
 - c) oznámení ČNB o výsledku posouzení osoby navrhované do vedení je zasláno předkladateli; kopii tohoto oznámení obdrží rovněž osoba navrhovaná do vedení,
 - d) pokud ČNB shledá nezpůsobilost osoby navrhované do vedení pro její působení ve vedení, je oznámení ČNB o výsledku posouzení formulováno takto: „ČNB nedoporučuje osobu navrhovanou do vedení pro výkon funkce...“. ČNB v tomto oznámení rovněž uvede důvody nezpůsobilosti této osoby,
 - e) nemá-li ČNB námitky proti tomu, aby osoba navrhovaná do vedení působila ve vedení, je oznámení ČNB o výsledku posouzení formulováno takto: „ČNB nemá námitek ...“.

Člen bankovní rady:
Ing. Pavel Racoča, M.I.A. v. r.

Sekce bankovního dohledu
Odpovědný zaměstnanec:

JUDr. Burianová, tel.: 224414311